

Sublime, sanselige rom: Av lyden til Morten Lindberg/2L.

Lindbergs lyd

Var audiofili en folkesport, ville Morten Lindberg, Lindberg Lyd og labelen 2L vært å sammenlikne med skilandslaget.

KOMMENTAR

Av Magnus Andersson

De siste års digitale revolusjon har skadeskutt vår verdsettelse av god lyd. Så når det norske produksjonsselskapet Lindberg Lyd og labelen 2L sanker nok en Grammy-nominasjon (siden 2006 har det skjedd 23 ganger), er ikke dette forsidestoff for tabloidene. Itunes- og spotifyfiseringen av musikkmarkedet har satt mobil tilgjengelighet foran god lyd kvalitet. Det er imidlertid ikke sånn at Ola og Kari Nordmann ikke har godt nok utviklede ører til ikke å sette pris på god lyd, men sannsynligvis har de ikke hatt mulighet til å høre hvor rikt, stort og komplekst et opptak kan klinge. For å høre dette trenger vi noe mer enn selv de dyreste ørepluggene. 2L og mesterprodusent Morten Lindberg lager lyd for et folk som ikke har utstyr til å skjønne bæret av produktet de lytter til: Få har et lydanlegg overhodet, og enda færre har et godt nok anlegg for å la lyden utfolde seg slik den er skapt på 2Ls innspillinger.

Men produksjonene til 2L holder et så høyt lydmessig nivå at jeg kan lytte til innspillingen og knapt nok registrere hva som blir spilt. Lyttingen imploderer og jeg blir forelsket i klangen av øyeblikket, uten å nødvendigvis ta inn verkenes diskursive utfoldelse i tid. Holder vi oss til selve lyden av en innspilling, tenker jeg at den grovt sett skal få til to ting: Den må være en god gjengivelse av det som blir spilt og musikken skal få utfolde seg i rommet. Hovedproduktet til Lindberg Lyd er deres 5.1 surround-lyd, som er det mange hjemmekinoanlegg benytter seg av. Et grunnleggende spørsmål i enhver innspilling er hvor tett du går med mikrofonene og hvor mye av gjenklangen i rommet du skal ta opp. Lindberg Lyd 5.1-opptak gir mulighet til å presentere forskjellige lydbilder fra samtlige av rommets kroker og krokar. Med høyttalere som står rundt deg finnes også muligheter for å skape helt unike lydbilder der man plasserer den spilte musikken forskjellige steder i rommet.

Det unike i hver utøver

Når dette blir noe mer enn

Noen av høstens 2L-utgivelser.

MORTEN LINDBERG: Her i Olavshallen tidligere i høst.

FOTO: TOM HENNING BRATLIE

tomt effektmakeri, og at deres lyd bifalles gjennom Grammy-nominasjoner og internasjonale lovprising, er det fordi 2Ls perfekte oppløsning av lyden er i verdensklasse.

I jazz- og klassiskmiljøer snakkes det ofte om den spesielle klangen av en plate fra tyske ECM, og jeg opplever det som om det selskapet har funnet en unik romklang som går igjen på deres innspillinger. En slik identitet mangler Lindberg Lyd, men effekten er positiv: De er i enda større grad opptatt av å få fram det unike ved hver musiker, ensemble og rom som står foran dem, og resultatet er en nærhet til det spilte. Innspillingerne kommer alltid med en perfekt oppløsning, der detaljene i klangen kommer fram. Og klangens kvaliteter er avhengig av hvordan de behandler de helt unike akustiske rommene de skaper på hver av sine utgivelser.

Gjennomarbeidet

Jeg må bekjenne at det kun er unntaksvis at jeg får lyttet til «hele» produktene fra 2L. Jeg har nemlig «kun» stereoanlegg og -hodetelefoner hjemme. Men selv om jeg ikke bokstavelig talt kan få romklangen til å komme bakfra, har jeg utstyr med fabelaktig opp-

løsning og gjengivelse. Det siste er egentlig hele poenget. Jeg forestiller meg at 2L-lydbildet er så gjennomarbeidet at jeg kunne fått følelsen av å sitte i en katedral selv om jeg hørte musikken i bare én kanal, det vil si i mono, men vi trenger helst minst to kanaler for å skape en romklang.

Med tilstrekkelig god presisjon i anlegget kan du bli tatt steder du ikke visste eksisterte, selv i stereo, noe et gjennomsnittlig hjemmekinoanlegg ikke får til grunnet man-

Hele Kultur-Norge burde være takknemlig for hva 2L og Lindberg Lyd bidrar med.

glende oppløsning og presisjon i lyden. Rommene du kan oppleve kan eksempelvis være Ålesund kirke i organisten Terje Wings tapping. En annen romklang får du i Inger-Lise Ulstruds improvisasjoner sammen med Uranienborg vokalensemble, og det er typisk at jeg begynner med å trekke fram orgelmusikk.

Selv mange som er svorne fans av klassisk musikk har ofte vanskelig for å lytte til orgelmusikk hjemme. Jeg tror det har å gjøre med at få innspillinger er gode nok til å trekke deg med inn i denne mastodonten av et instrument der hele kirka må regnes som integrert del av orge-

FAKTA

Morten Lindberg:

- Lydtekniker og musikkprodusent, født 1970. Startet produksjonsselskapet Lindberg Lyd i 1992 og plateselskapet 2L i 2001.
- 23 ganger er produksjonene deres nominert til den prestisjetunge Grammyprisen.

lets klangkropp. Og prøv å få det inn i ørepluggen!

Norske musikere i flertall

Samtidsmusikk kan også bli til noe annet hvis klangene ved Lasse Thoresens musikk rendyrkes sånn at vi kan erfare det poetiske og noen ganger nærmest romantiske ved hans musikk. Eller hva med komponisten Maja S.K. Ratkje, som også er en stemmekunstner av rang. Selv lyder hun lager med stemmen uten at de vrenses digitalt, krever en omsorgsfull klanglig presentasjon for at hennes musikk skal komme til sin rett.

Et annet mesterverk verdt å nevne er den siste platen fra 2L. Det er ikke tvil om at Nordic Brass Ensemble spiller fabelaktig, men 2L fanger hele klangspekteret hos blåserne. Samtidig er romfølelsen rik og nær, ja nesten påtrengende, uten at det kompromiserer en døyt med klarheten i det flerstemte spillet.

Katalogen består stort sett av norske musikere, som ikke nødvendigvis er bestselgende, så hele Kultur-Norge burde være takknemlig for hva 2L og Lindberg Lyd bidrar med. Men mest av alt skaper de sublime sanselige rom du ikke kan få nok av å gå inn i.

musikk@klassekampen.no